

การดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กฎหมายที่จะดำเนินการยกร่างและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ใช้เวลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน ซึ่งนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ เรื่องที่ต้องดำเนินการและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยพิจารณาประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายและแบบคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมายที่คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศเสนอ และให้ทุกหน่วยงานดำเนินการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายและต้องเสนอคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมายประกอบร่างกฎหมายทุกครั้ง โดยมีแนวทางการตรวจสอบดังนี้

- ๑.๑.๑ การตรวจสอบวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ
- ๑.๑.๒ การกำหนดตัวผู้รับผิดชอบภารกิจนั้น
- ๑.๑.๓ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย
- ๑.๑.๔ ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น
- ๑.๑.๕ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลและความคุ้มค่า
- ๑.๑.๖ ความพร้อมของรัฐในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย
- ๑.๑.๗ ความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น
- ๑.๑.๘ วิธีการทำงานและการตรวจสอบ
- ๑.๑.๙ ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์ในการออกกฎหมายลำดับรอง
- ๑.๑.๑๐ การรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานหรือกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง

โดยผู้บังคับบัญชาต้องกำชับให้นิติกรเจ้าของเรื่องทำความเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องและข้อมูลประกอบอย่างละเอียดรอบคอบ ตลอดจนศึกษาหาความรู้เพื่อสร้างศักยภาพให้แก่ตนเอง และดูแลให้มีการจัดหาเอกสารข้อมูลสำหรับนิติกรใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งพิจารณาส่งนิติกรเข้ารับการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้และศักยภาพของนิติกร

๑.๒ ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ

๑.๒.๑ กรณีที่ต้องมีการตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อดำเนินการยกร่างกฎหมาย จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ มีผลกระทบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น ตลอดจนภาคเอกชน ซึ่งอาจเป็นนโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ให้ตั้งคณะทำงาน หรือนิติกรเจ้าของเรื่องหารือกับผู้บังคับบัญชาว่าเรื่องที่ได้รับมอบหมายสมควรตั้งคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ ในการแต่งตั้งคณะทำงานนั้น นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะดำเนินการโดยตรง และประสานงานกับหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานให้มอบหมายผู้แทนที่เหมาะสมเข้าร่วมประชุมเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนต่อคณะทำงาน การดำเนินการยกร่างโดยคณะทำงานใช้ระยะเวลาประมาณ ๓๐ - ๔๕ วัน หรือแล้วแต่เรื่องที่มีผลกระทบกับประชาชนต้องใช้เวลามากกว่านี้

๑.๒.๒ กรณีนอกจาก ๑.๒.๑ คือ เป็นเรื่องที่ไม่ได้มีผลกระทบกับหน่วยงานอื่นหรือเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยาก นิติกรเจ้าของเรื่องจะดำเนินการยกร่างเอง ใช้ระยะเวลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน และในการดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัตินิติกรเจ้าของเรื่องควรหารือกับผู้บังคับบัญชาทำความเข้าใจประเด็นของเรื่อง

ที่ต้องดำเนินการเพื่อกำหนดแนวทางให้ชัดเจนก่อนดำเนินการยกร่าง เสร็จแล้วเสนอผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย พิจารณาและอาจมีการประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เพื่อให้นิติกรอื่นร่วมแสดงความคิดเห็น ในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของร่างพระราชบัญญัติที่นิติกรเจ้าของเรื่องยกร่างให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๑.๓ เมื่อคณะทำงานตาม ๑.๒.๑ หรือนิติกรเจ้าของเรื่องตาม ๑.๒.๒ ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ เสร็จ ให้เสนอเรื่องและร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินพิจารณา ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วัน โดยข้อเสนอมจะเป็นการเสนอเพื่อพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินหรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดินพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาให้เสร็จภายใน ๓ - ๕ วัน

อนึ่ง บางกรณีอาจเสนออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาไม่ต้องเสนอให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินพิจารณาก็ได้ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป โดยนิติกรเจ้าของเรื่องต้องหารือกับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษา

๑.๔ จัดเตรียมรายละเอียดข้อมูลเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินหรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน กรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้วนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำบัญชีเปรียบเทียบสาระสำคัญและเหตุผลกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกับการแก้ไขเพิ่มเติมด้วย ขั้นตอนนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วัน

๑.๕ เสนอร่างพระราชบัญญัติให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินหรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดินพิจารณา ใช้ระยะเวลาประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน โดยนิติกรเจ้าของเรื่องต้องสรุปสาระสำคัญพร้อมด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ส่งให้คณะกรรมการฯ เป็นการล่วงหน้าก่อนกำหนดนัดประชุม เพื่อให้คณะกรรมการฯ มีเวลาศึกษาทำความเข้าใจเรื่องที่จะพิจารณา และในการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติและชี้แจงหลักการเหตุผลตลอดจนข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องศึกษาทำความเข้าใจสาระสำคัญในประเด็นต่างๆ ของเรื่อง ตลอดจนหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมายเพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ได้อย่างชัดเจนและถูกต้องชัดเจน นอกจากนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องพยายามสรุปแนวทางและความเห็นของคณะกรรมการฯ แต่ละประเด็นเพื่อทบทวนให้คณะกรรมการฯ ทราบอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้จัดทำมติของคณะกรรมการฯ ได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ ปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินหรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดิน ในการเสนอเพื่อขอรับหลักการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินหรือพระราชบัญญัติ และพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนนำเสนอเรื่องไปยังกระทรวงมหาดไทย นิติกรเจ้าของเรื่องต้องตรวจสอบหลักการและนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการหรือนโยบายอย่างใดหรือไม่

๑.๗ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติในหลักการการยกร่างหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ และมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดเตรียมข้อมูล จำนวน ๒๐ ชุด ส่งให้สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการแจ้งมา

๑.๘ เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยแจ้งกำหนดวัน เวลาประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานเลขานุการกรม กรมที่ดิน จะเสนออธิบดีมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินไปชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ หากสำนักงานเลขานุการกรมไม่ดำเนินการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการเอง โดยมอบหมายผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นผู้แทน (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๙)

ก่อนที่นิติกรเจ้าของเรื่องจะเข้าชี้แจงและนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำความเข้าใจ และหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมายเพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ และในการชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องนำเสนอข้อมูลให้ชัดเจนครบถ้วน เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ตรงตามประเด็น ที่ต้องการในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นิติกรอื่นเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ แทนนิติกรเจ้าของเรื่อง นิติกรผู้ได้รับมอบหมายจะต้องศึกษาทำความเข้าใจความเป็นมา เจตนารมณ์ และสาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ได้อย่างถูกต้อง และนิติกรเจ้าของเรื่องหรือนิติกรผู้ได้รับมอบหมายต้องประสานงานเพื่อสรุปประเด็น สาระสำคัญ ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนไปชี้แจง ภายหลังเสร็จการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานกับฝ่ายเลขานุการเพื่อสรุปความเห็นและมติของที่ประชุมแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการฯ ต่อไป โดยที่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเป็นการพิจารณาของหน่วยงานภายนอก กรมที่ดินมิได้ดำเนินการเอง จึงไม่อาจกำหนดระยะเวลาการดำเนินการได้

๑.๙ การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมกระทรวงมหาดไทยหลังจากการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จะเป็นผู้ดำเนินการแจ้งให้กรมที่ดินทราบพร้อมด้วยมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

๑.๑๐ เมื่อได้รับทราบมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยให้แล้วเสร็จภายใน ๓ - ๕ วัน

๑.๑๑ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดิน เพื่อส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาส่งเรื่องพร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บัญชีเปรียบเทียบ บันทึกวิเคราะห์สรุป และคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย จำนวน ๑๒๐ ชุด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ขั้นตอนนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ ๕ - ๗ วัน

โดยเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและออกเลขที่หนังสือที่กระทรวงมหาดไทยแล้ว ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันออกเลขที่หนังสือ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๖ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐)

๑.๑๒ ก่อนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานเลขาธิการกรมจะได้เสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินไปชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี กรณีที่สำนักงานเลขาธิการกรมมิได้ดำเนินการดังกล่าว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับผู้แทนกรมที่ดินเพื่อเสนอข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองฯ และหากเรื่องถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดเตรียมข้อมูลและประสานงานกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเนื่องจากอาจต้องเข้าชี้แจงข้อมูลต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือรองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายก่อนวันประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองฯ หนึ่งวัน สำหรับกรณีที่เรื่องถูกนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ คณะอื่น ให้จัดเตรียมข้อมูลและเข้าชี้แจงรายละเอียดต่อที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองฯ โดยตรง (บันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๖/๑๓๘๖๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔)

๑.๑๓ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำคำชี้แจงร่างพระราชบัญญัติซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการจัดทำคำชี้แจงส่งให้กระทรวงมหาดไทยโดยด่วนที่สุด นิติกรเจ้าของเรื่องต้องรีบจัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ที่จะไปเตรียมชี้แจงในวันประชุมคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป โดยคำชี้แจงจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างพระราชบัญญัติและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป ซึ่งการมอบหมายผู้แทนไปเตรียมชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายให้ข้าราชการระดับสูงซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป เว้นแต่กรณีจำเป็นก็ให้พิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑/ว ๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๖)

โดยที่การดำเนินการตามขั้นตอนนี้เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาต้องกำชับให้นิติกรเจ้าของเรื่องพิจารณาดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และนิติกรเจ้าของเรื่องต้องติดต่อประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และตรวจทานตลอดจนตรวจสอบข้อมูลที่จัดทำอย่างละเอียดรอบคอบมิให้มีข้อผิดพลาดบกพร่อง

ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย อาจแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาและนิติกรเจ้าของเรื่องไปสรุปสาระสำคัญและชี้แจงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี

๑.๑๔ ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับผู้แทนกรมที่ดิน (อธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีกรมที่ดินที่ได้รับมอบหมายหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) เพื่อสรุปสาระสำคัญ ประเด็น ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้แทนกรมที่ดินได้รับทราบเพื่อที่จะสามารถชี้แจงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และคณะรัฐมนตรี ซึ่งการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอเป็นวาระเพื่อพิจารณาหรือวาระเพื่อทราบ และในการประชุมคณะรัฐมนตรีผู้แทนกรมที่ดินอาจต้องเข้าชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีหรือไม่แล้วแต่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

๑.๑๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบว่าการประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติอย่างไร เมื่อใด และได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๑.๑๖ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหนังสือเรียนอธิบดีกรมที่ดิน เชิญประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปเข้าร่วมประชุม (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๖/ว ๒๐๐๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๘)

๑.๑๗ ก่อนเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานเพื่อสรุปประเด็น สำคัญตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนไปชี้แจง โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำความเข้าใจ และหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา และในการชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องนำเสนอข้อมูลให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบตามประเด็นในการพิจารณาเพื่อให้การชี้แจงเป็นไปด้วยความถูกต้องสมบูรณ์ ภายหลังเสร็จการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานกับฝ่ายเลขานุการเพื่อสรุปความเห็นและมติของที่ประชุมแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

ในกรณีที่เป็นการพิจารณาในระดับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีใช้การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๑.๑๘ เมื่อเสร็จการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะแจ้งให้กรมที่ดิน และกระทรวงมหาดไทยแจ้งยืนยันความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาแล้วภายใน ๑๕ วัน เพื่อที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้ดำเนินการต่อไป (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๕) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะส่งให้กรมที่ดินดำเนินการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องรีบแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน เป็นต้น พร้อมส่งร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณายืนยันความเห็นส่งให้กองนิติการทราบโดยด่วน เสร็จแล้วเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดิน (ในส่วนของกรมที่ดิน) ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับในส่วน of กระทรวงมหาดไทย จะต้องเสนอให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๑๙ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการเสร็จแล้วจะส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

ในการนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ และกระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการจัดทำคำชี้แจงส่งให้กระทรวงมหาดไทยโดยด่วนที่สุด นิติกรเจ้าของเรื่องต้องรีบจัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ (รองอธิบดีกรมที่ดินหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้อง) ที่จะไปเตรียมชี้แจงในวันประชุมคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป โดยคำชี้แจง

จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติและส่งร่างพระราชบัญญัติให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา โดยที่การดำเนินการตามขั้นตอนนี้เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาต้องกำชับให้นิติกรเจ้าของเรื่องพิจารณาดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒๐ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งร่างพระราชบัญญัติให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ก่อนที่คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณา บางกรณี อาจต้องผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองงาน (ในคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร) ก่อน ดังนั้น นิติกรเจ้าของเรื่องต้องติดต่อประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง ใกล้ชิดเพื่อให้ทราบกำหนดการประชุมของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองงาน

ในการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองงาน นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินเข้าชี้แจง และต้องประสานงานเพื่อสรุปประเด็น สาระสำคัญ ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข้อมูลให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบ เป็นการล่วงหน้าก่อนไปชี้แจง

๑.๒๑ เมื่อเสร็จการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองงานดังกล่าวแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งเรื่องให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา โดยร่างพระราชบัญญัติจะได้รับการบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ต่อไป

๑.๒๒ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรกำหนดนัดประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเมื่อใด กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้กรมที่ดินจัดทำสรุป ความเป็นมา สาระ และความเห็นของร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายใน ๗ วันทำการ ซึ่งในการจัดทำความเห็นดังกล่าวจะต้องเสนอว่า ควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๒๗ ท่าน ขึ้นพิจารณา พร้อมทั้งเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญในส่วนของรัฐบาล โดยกรมที่ดินขอเสนอบุคคลดังต่อไปนี้ เช่น อธิบดีกรมที่ดิน รองอธิบดีกรมที่ดิน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งในการพิจารณาเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญในส่วนของรัฐบาลนั้นนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องหารือกับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษา และผู้บังคับบัญชาเสียก่อน เสร็จแล้วบันทึกเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อโปรดทราบ และขอคำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบต่อไป

๑.๒๓ กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งกำหนดวัน เวลา ที่สภาผู้แทนราษฎรจะประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๑ และให้กรมที่ดินจัดผู้แทนไปประจำที่รัฐสภาตามวัน เวลา เพื่อตอบชี้แจง นำเสนอข้อมูลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจนกว่าจะเสร็จสิ้นการประชุม

ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องต้องติดต่อประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย หรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอรับระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และทำบันทึกเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนไปประจำที่รัฐสภาเพื่อสนับสนุนข้อมูลหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรอาจต้องใช้ระยะเวลาหลายครั้ง จนกว่าจะถึงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ ดังนั้น ผู้แทนกรมที่ดินจะต้องไปประจำที่รัฐสภาทุกครั้งนับแต่เริ่มมีการบรรจุเรื่องร่างพระราชบัญญัติที่เสนอในระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร จนกว่าสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จ โดยไม่ต้องเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายอีกแต่อย่างใด

เมื่อสภาผู้แทนราษฎรเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องตอบคำถามหรือชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร นิติกรเจ้าของเรื่องและผู้บังคับบัญชาจะไปเตรียมรอที่จะเขียนคำตอบสำหรับคำถามหรือคำชี้แจงส่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยบริเวณที่สภาผู้แทนราษฎรจัดไว้ ซึ่งการเขียนคำตอบหรือคำชี้แจงต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน กระชับ และได้ใจความสำคัญ ด้วยลายมือที่อ่านง่าย

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๑ แล้ว จะมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติและตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอรับบันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๑.๒๔ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานไปยังฝ่ายนิติ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทราบกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการวิสามัญเป็นการล่วงหน้า และเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้ที่จะไปชี้แจงต่อคณะกรรมการ และกรมที่ดินอาจต้องมีหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ที่จะไปชี้แจงต่อคณะกรรมการ ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบ ซึ่งนิติกรเจ้าของเรื่องต้องหารือ กับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษา และผู้บังคับบัญชา ว่าต้องดำเนินการหรือไม่

ในการประชุมพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ครั้งที่ ๑ ที่ประชุมจะแต่งตั้งประธาน รองประธาน โฆษก รองโฆษก เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งโดยทั่วไปจะแต่งตั้งกรรมาธิการในส่วนของรัฐบาลเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ และในการประชุมของคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดินที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้แทนกรมที่ดินและกรรมาธิการ ในส่วนของรัฐบาลในการที่จะตอบคำถามหรือชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการฯ ในประเด็นต่างๆ และในการประชุมแต่ละครั้งนิติกรเจ้าของเรื่องต้องตรวจสอบรายงานการประชุมว่าเป็นไปตามที่ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติหรือไม่ โดยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หากมีการแก้ไขต้องรีบแจ้งให้กรรมาธิการในส่วนของรัฐบาลที่ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการฯ ทราบ เพื่อขอแก้ไขในที่ประชุม และเมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับเจ้าหน้าที่กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบรายงานของคณะกรรมการฯ

๑.๒๕ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอรายงานการพิจารณาให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ต่อไป โดยจะบรรจุเรื่องในระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งเชิญคณะกรรมการวิสามัญเข้าแถลงและชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเตรียมข้อมูลที่ได้รับจากการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เพื่อเสนอกรรมาธิการฯ ในส่วนของรัฐบาลที่จะชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๑.๒๖ เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ แล้ว จะส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

๑.๒๗ กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งกำหนดวัน เวลา การประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาให้กรมที่ดินจัดผู้แทนไปประจำที่รัฐสภาเพื่อตอบชี้แจงและนำเสนอข้อมูลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจนกว่าจะเสร็จสิ้นการประชุม นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเสนออธิบดีกรมที่ดิน มอบหมายผู้แทนไปประจำที่รัฐสภา และประสานงานนำเสนอข้อมูลต่อผู้แทนกรมที่ดินก่อนที่จะเดินทางไปประจำที่รัฐสภา

๑.๒๘ เมื่อวุฒิสภารับหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว จะส่งให้คณะกรรมการธิการ เช่น คณะกรรมการธิการการปกครอง คณะกรรมการธิการการศึกษา ของวุฒิสภา พิจารณาในการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องและผู้แทนกรมที่ดินจะต้องเข้าชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการฯ จนกว่าจะ พิจารณาเสร็จ โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องติดตามประสานงานกับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ (กองกรรมการ วุฒิสภา) อย่างต่อเนื่องใกล้ชิด เกี่ยวกับกำหนดนัดประชุมแต่ละครั้งและมติที่ประชุม

๑.๒๙ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว จะเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาในวาระที่ ๒ เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ แล้วส่งให้ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับฝ่ายนิติ กองกรรมการ วุฒิสภา เพื่อขอรับบันทึกการประชุมวุฒิสภา

๑.๓๐ กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งกำหนดวัน เวลา การประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของ สภาผู้แทนราษฎรให้กรมที่ดินจัดผู้แทนไปประจำที่รัฐสภาเพื่อตอบชี้แจงและนำเสนอข้อมูลต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจนกว่าจะเสร็จสิ้นการประชุม นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอ อธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนไปประจำที่รัฐสภา และประสานงานนำเสนอข้อมูลต่อผู้แทนกรมที่ดิน ก่อนที่จะเดินทางไปประจำที่รัฐสภา

๑.๓๑ สภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภาซึ่งอาจมีการแก้ไข เพิ่มเติม แล้วสภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภา (หรือที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม) และถือว่าร่างพระราชบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่อง จะต้องติดต่อประสานงานกับกองการประชุม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอรับบันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและ ร่างพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ประทับว่า “เป็นกฎหมาย”)

๑.๓๒ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้วจะส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ภายใน ๒๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย เจ้าหน้าที่ต้องไปตรวจร่างที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้วสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อย่างต่อเนื่องใกล้ชิดเพื่อให้ทราบกำหนดการประกาศราชกิจจานุเบกษาที่แน่นอนเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

๑.๓๓ เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ประทับว่า “เป็นกฎหมาย”) แล้ว แม้ว่าจะยังไม่ทราบกำหนดการ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ให้นิติกรเจ้าของเรื่องหารือกับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาเพื่อพิจารณา ดำเนินการดังนี้

๑.๓๓.๑ ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยตรง ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อศึกษาทำความเข้าใจล่วงหน้าให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนอ อธิบดีกรมที่ดินลงนามในหนังสือส่งร่างพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ และแนวทางปฏิบัติเบื้องต้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจเป็นการล่วงหน้า

๑.๓๓.๒ กรณีที่เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นภายนอกกรมที่ดิน จะต้องพิจารณาแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อเตรียมพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๓๓.๓ กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติมีแบบพิมพ์หรือแผนที่แนบท้ายร่างพระราชบัญญัติ ให้รับประสานงานกับโรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรูปแบบ ขนาด และจำนวนการจัดพิมพ์เอกสารแนบท้าย ที่ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕ และส่งแบบพิมพ์ท้ายร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยหลักเกณฑ์การจัดพิมพ์เอกสารแนบท้ายตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้กองการพิมพ์ดำเนินการพิมพ์ เสร็จแล้วรีบส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๑.๓๔ เมื่อทราบกำหนดการประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนออธิบดีลงนามในหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบอีกครั้งหนึ่งต่อไป

ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องส่งให้เจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจล่วงหน้า ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนออธิบดีลงนามในหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ


```

graph TD
    A[ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกฎหมาย และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง] --> B[ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ]
    B --> C[คณะทำงานยกร่าง]
    B --> D[นิติกรยกร่าง]
    C --> E[เสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินพิจารณา]
    D --> E
    E --> F[คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดิน หรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน พิจารณา]
    E --> G[บางเรื่องไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดิน หรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน]
    F --> H[เสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินพิจารณา]
    G --> H
    H --> I[เสนอขอรับหลักการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย]
    I --> J[เสนอคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณา]
    J --> K[เสนอที่ประชุมกระทรวงมหาดไทยพิจารณา]
    K --> L[สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา]
    L --> M[คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา]
    M --> N[คณะรัฐมนตรีพิจารณา]
    N --> O[สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณา]
    O --> P[กรมที่ดินและกระทรวงมหาดไทย ยืนยันความเห็นชอบ ในร่างพระราชบัญญัติให้ สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา]
    P --> Q[สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา]
    Q --> R[คณะรัฐมนตรีพิจารณา]
    R --> S[สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา (บางเรื่อง อาจเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองงานพิจารณาก่อน)]
    S --> T[สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รับหลักการในวาระที่ ๑]
    T --> U[คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา]
    U --> V[สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓]
    V --> W[วุฒิสภาพิจารณา รับหลักการ ในวาระที่ ๑]
    W --> X[คณะกรรมการธิการของวุฒิสภาพิจารณา]
    X --> Y[วุฒิสภาพิจารณา]
    Y --> Z[วุฒิสภาพิจารณา]
  
```

The flowchart illustrates the process of administrative review (การอุทธรณ์การปกครอง) in Thailand. It begins with the study and analysis of laws and regulations, followed by the drafting of a bill. The process then splits into two main paths: one for administrative complaints and one for administrative review. The administrative complaint path involves the submission of a complaint to the relevant authority, followed by a review by the Administrative Complaint Committee and the Council of Ministers. The administrative review path involves the submission of a request for review to the Council of Ministers, followed by a review by the Council of Ministers and the Administrative Review Committee. The process concludes with the Council of Ministers' decision on the matter.

